



REPUBLIKA HRVATSKA
Visoki trgovački sud Republike Hrvatske
Savska cesta 62, Zagreb

Poslovni broj: PŽ-487/2025-2

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A
I
R J E Š E N J E

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Ivane Mlinarić, predsjednika vijeća, Lenke Ćorić, suca izvjestitelja i Ane Cvitković, člana vijeća, u pravnoj stvari 1. tužitelja A. d.o.o. u stečaju, Zagreb, F., , i 2. tužitelja HŠ iz Z, , protiv tuženika NB d.d. u stečaju, Zagreb, kojeg zastupa punomoćnik NA, odvjetnik u OD A.t.d., Zagreb, radi utvrđenja ništetnim sporazuma o osiguranju novčane tražbine, odlučujući o zajedničkoj žalbi tužitelja protiv presude Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1775/2022-26 od 1. kolovoza 2024., u sjednici vijeća održanoj 2. prosinca 2025.

p r e s u d i o j e

I. Odbija se žalba tužitelja kao neosnovana i potvrđuje presuda Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1775/2022-26 od 1. kolovoza 2024. u točkama I. i II. izreke.

II. Odbija se kao neosnovan zahtjev tuženika za naknadu troškova podnošenja odgovora na žalbu.

r i j e š i o j e

Odbacuje se kao nedopuštena žalba tužitelja izjavljena protiv presude Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1775/2022-26 od 1. kolovoza 2024. u točki III. izreke.

Obrazloženje

1. Presudom Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1775/2022-26 od 1. kolovoza 2024. odbijen je kao neosnovan tužbeni zahtjev za utvrđenje ništetnosti Sporazuma o osiguranju novčane tražbine zasnivanjem založnog prava na nekretninama od 5. studenog 2010. solemnizirnog po javnom bilježniku Zdenku Frid iz Zagreba pod poslovnim brojem OV-19074/10 od 9. studenog 2010. koji su zaključili prvotužitelj, kao založni dužnik i tuženik, kao i zahtjev da sud naloži tuženiku da preda prvotužitelju ispravu kojom dopušta upis brisanja založnog prava u zk. ul. 1522. k.o. Veleškovec, određenog rješenjem Općinskog suda u Zlataru poslovni broj Z-1733/10 od 8. prosinca 2010., a u protivnom će presuda zamijeniti takvu ispravu (točka I. izreke) i naloženo tužiteljima da solidarno nadoknade tuženiku parnične troškove u iznosu od 625,00 eura u roku petnaest dana (točka II. izreke), dok je odbijen kao neosnovan tuženikov zahtjev za naknadu parničnih troškova u iznosu od 62,50 eura (točka III. izreke).

2. Tužitelji su protiv presude pravovremeno podnijeli zajedničku žalbu zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava. U žalbi tvrde da je nejasno na temelju kojih dokaza je prvostupanjski sud zaključio da je tuženik prethodno proveo procjenu rizika i da se radi o poslovnoj odluci banke hoće li nekome odobriti kredit jer se na te činjenice nije pozivala nijedna stranka, a tuženik na kojem bi bio teret dokazivanja nije predložio dokaze koje bi se odnosili na te činjenice, štoviše tuženik se protivio prijedlogu tužitelja za pribavljanjem odluke o odobravanju kredita i sud je taj prijedlog odbio bez ikakvog obrazloženja. Stoga smatraju da je time učinjena bitna povreda parničnog postupka iz članka 354. stavka 2. točke 11. Zakona o parničnom postupku. Dalje u žalbi navode kako je predmetnim sporazumom založno pravo zasnovano na samo jednom dijelu nekretnine koja je izgrađena na dvije katastarske čestice i prema odredbi članka 76. Ovršnog zakona, koja se na temelju članka 253. tog Zakona primjenjuje i na postupak osiguranja, ne može biti samostalan predmet ovrhe odnosno osiguranja i da je zbog toga sporazum ništetan i slijedom toga postoji tuženikova obveza da tužiteljima preda izjavu kojom dopušta brisanje založnog prava. Budući da prvostupanjski sud nije izveo dokaz očevidom radi utvrđivanja te činjenice tvrde da je činjenično stanje nepotpuno i pogrešno utvrđeno. Na koncu tužitelji ističu da su predložili pokretanje oglednog spora o pitanju je li valjano raspolaganje vlasnika nekretnine u korist založnog vjerovnika koje je suprotno načelu jedinstvenosti nekretnine, a prvostupanjski sud je taj prijedlog neovlašteno odbio jer o njemu odlučuje Vrhovni sud Republike Hrvatske kako je to propisano člankom 502.1j stavkom 2. Zakona o parničnom postupku. Tvrde da su time učinjene bitne povrede odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 2. točaka 3. i 6. Zakona o parničnom postupku. Predlažu da drugostupanjski sud preinači pobijanu presudu ili ukine i predmet vrati prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje.

3. U odgovoru na žalbu, tuženik je osporio sve žalbene navode i predložio odbiti žalbu kao neosnovanu i potvrditi prvostupanjsku presudu. Traži naknadu troškova podnošenja odgovora na žalbu.

4. Žalba je neosnovana.

5. Pobijana presuda je ispitana na temelju odredbe članka 365. stavka 2. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj: 148/11 - pročišćeni tekst, 25/13, 89/14, 70/19, 80/22, 114/22 i 155/23; dalje: ZPP) u granicama razloga određenih u žalbi, pazeći po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 2. točaka 2., 4., 8., 9., 13. i 14. ZPP-a, kao i na pravilnu primjenu materijalnog prava (članak 356. ZPP-a).

6. Predmet spora je utvrđenje ništetnosti Sporazuma o osiguranju novčane tražbine zasnivanjem založnog prava na nekretninama pobliže opisanih u izreci prvostupanjske presude i uvodu ove odluke. Uz to tužitelji traže brisanje upisa založnog prava u zemljišnim knjigama. Takav tužbeni zahtjev tužitelji zasnivaju na tvrdnjama da je pobuda za sklapanje sporazuma bila nedopuštena zato što je tuženik znao da su svi računi tužitelja A. d.o.o. bili u blokadi i da je odlučujuća pobuda bila da se tuženik naplati iz založnog prava jer je znao da se neće moći naplatiti od glavnog dužnika Destilerija d.o.o. u stečaju. **Osim toga, tužitelji su tijekom postupka tvrdili i da je članak 5. Sporazuma ništetan jer je protivan načelu jedinstva nekretnine iz članka 9. i 395. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima („Narodne novine“ broj 81/15 - pročišćeni tekst i 94/17), zato što je na dijelovima dviju čestice kč.br. 465/5 i kč.br. 4010 k.o. Veleškovec sagrađena zgrada koja je predmet založnog prava i zbog toga je pokrenut pojedinačni ispravn postupak.**

7. Ocjenom izvedenih dokaza uvidom u isprave koje su stranke dostavile i saslušanjem tužitelja HŠ, prvostupanjski sud je utvrdio da nije riječ o nedopuštenoj i nemoralnoj pobudi tuženika za sklapanje predmetnog sporazuma i slijedom toga da sporazum nije ništetan u smislu članka 322. u vezi s člankom 273. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj: 35/05, 41/08, 78/15, 29/18, 126/21, 114/22 i 156/22; dalje: ZOO). Također je utvrđeno da su tvrdnje tužitelja o ništetnosti članka 5. Sporazuma potpuno promašene zato što su u toj odredbi predmetne nekretnine označene jednako onako kako su upisane u zemljišnoj knjizi.

8. Suprotno žalbenim navodima nije učinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 2. točke 11. ZPP-a jer presuda nema nedostataka zbog kojih se ne bi mogla ispitati. Na pravilno i potpuno utvrđene činjenice pravilno je primijenjeno materijalno pravo, pa nisu ostvareni ni ti žalbeni razlozi.

9. Naime, neovisno o tome je li prvostupanjski sud pravilno utvrdio da je sklapanju predmetnog sporazuma prethodila provjera kreditne sposobnosti korisnika kredita D d.o.o., iz sadržaja predmetnog sporazuma proizlazi da ga je tužitelj A. d.o.o. sklopio s tuženikom ne samo u svojstvu založnog dužnika, nego kao sudužnik s korisnikom kredita, što znači da odgovara za ispunjenje ugovorne obveze jednako kao i korisnik kredita (članak 43. ZOO-a), a pobuda za sklapanje sporazuma je jasna već iz njegovog naziva i svrhe - osiguranje novčane tražbine tuženika prema sudužnicima, zasnivanjem založnog prava. Takva pobuda je dopuštena, zasnovana na pozitivnim propisanim i nije nemoralna, budući da svaki vjerovnik, osobito kada

postoji opasnost da dužnici neće ispuniti svoje obveze po dospelju, nastoji osigurati svoju tražbinu zasnivanjem založnog prava, kao u ovom slučaju ili na bilo koji drugi propisani i dopušteni način.

10. Tvrdnje žalitelja da nekretnina na kojoj je zasnovano založno pravo ne može biti predmet ovrhe, pod uvjetom da je točna, mogla bi utjecati na provođenje ovrhe koju bi tuženik eventualno pokrenuo radi namirenja svoje tražbine, ali ne može predstavljati razlog ništetnosti. Odredbe Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima, na koje se žalitelji pozivaju u prilog tvrdnji o ništetnosti, po svojoj naravi nisu prisilne norme u smislu članka 322. ZOO-a. Tako se člankom 9. toga Zakona uvodno i načelno određuje što sve pripada nekretnini kao stvari, a člankom 395. stavkom 2. koja se odnosi na tumačenje i primjenu zakonskih odredaba određeno je da se odredbe Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima mogu tumačiti i primjenjivati samo u skladu s načelom jedinstvenosti nekretnine.

11. Na koncu, neosnovano žalitelji tvrde da je učinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 2. točke 3. ZPP-a i u vezi s tim i bitna povreda odredaba parničnog postupka iz točke 6. tog članka. Naime, točne su njihove tvrdnje da o dopuštenosti prijedloga za rješenje pitanja važnog za jedinstvenu primjenu prava odlučuje Vrhovni sud Republike Hrvatske kako je to propisano člankom 502.lj ZPP-a. Ali prvostupanjski sud uopće nije odlučivao o tome, nego u postupku koji tome prethodi, prvenstveno pitanju postoje li uopće slični sporovi u kojima odluka ovisi o rješavanju istog pravnog pitanja koji su u većem broju već pokrenuti ili se njihovo pokretanje očekuje u kraćem razdoblju, a rješenje kojih ovisi o istom pravnom pitanju koje je važno za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni ili za razvoj prava kroz sudsku praksu iz članka 502.j ZPP-a, da bi sud dalje postupao onako kako je propisano člankom 502.k ZPP-a odnosno sa strankama raspravio o potrebi pokretanja oglednog postupka.

12. Kako ne postoje razlozi na koje ukazuju žalitelji, a ni oni na koje drugostupanjski sud pazi po službenoj dužnosti, njihova žalba je odbijena kao neosnovana i prvostupanjska presuda potvrđena na temelju članka 368. stavka 1. ZPP-a u točki I. njene izreke.

13. U odnosu na žalbu protiv odluke o troškovima postupka, valja istaknuti kako tužitelji nisu naveli određene razloge zbog kojih smatraju da je ta odluka pogrešna u dijelu kojim je zahtjev tuženika za naknadu troškova priznat i tužiteljima naloženo da tuženiku nadoknade parnične troškove, nego taj dio odluke o troškovima postupka pobijaju samo zbog odluke o glavnoj stvari. Stoga je ta odluka potvrđena bez ispitivanja je li donesena pravilnom primjenom materijalnog prava u skladu s odredbom članka 365. stavka 2. ZPP-a.

14. Osim toga tužitelji izričito pobijaju i točku III. izreke presude kojim je tuženikov zahtjev za naknadu parničnih troškova odbijen kao neosnovan. Tužitelji nemaju pravni interes za pobijanje presude u tome dijelu, pa je njihova žalba protiv tog dijela odbačena kao nedopuštena na temelju odredbe članka 358. stavka 3. i članka 367. ZPP-a.

15. Zahtjev tuženika za naknadu troškova odgovora na žalbu odbijen je kao neosnovan, jer prema ocijeni ovoga suda ti troškovi nisu bili potrebni za vođenje ove parnice (članka 155. ZPP-a).

Zagreb, 2. prosinca 2025.

Predsjednik vijeća
Ivana Mlinarić

Broj zapisa: **9-30880-23a94**

Kontrolni broj: **08868-b1ae6-4d58f**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>



unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Visoki trgovački sud Republike Hrvatske** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.